

## หนังสืออ่านเพิ่มเติม เรื่องที่ 1...ไหว้ครู

นำเสนอเมื่อ : 7 ก.ย. 2551

จาก โพสต์ของ [อ.สุทธิพร คล้ายเมืองปัก](#) เห็นว่าดี เลยเก็บมาให้ท่านอ่านกันครับ

พฤษภาคมที่ ๒ ของเดือนมิถุนายน ณ โรงเรียนบ้านหนองนกอนอนตาย ได้จัดให้มีพิธีไหว้ครูขึ้นโดยจัดพร้อมๆกับโรงเรียนอื่นๆอีกหลายโรงเรียนด้วยเหตุผลที่ถือว่า วันพฤษภาคมเป็นวันครู พุฒถึงพิธีไหว้ครูนี้ถือกันได้ว่าเป็นประเพณีไทย ที่ปฏิบัติสืบต่อกันมา ตั้งแต่ครั้งโบราณกาลก่อนที่จะมีการเรียนการสอนวิชาการต่างๆ ก็จะทำพิธีไหว้ครูก่อน เป็นอันดับแรก โดยศิษย์จะนำเครื่องสักการะมามอบให้แก่ครูแล้วกล่าวคำปฏิญาณตนว่าจะเคารพ เชื่อฟัง และอยู่ในโอวาทครู ขอให้ครูรับตนไว้เป็นศิษย์ด้วยพิธีไหว้ครูนี้จะนิยมกระทำกัน ในวันพฤษภาคม ซึ่งถือกันว่าเป็นวันครู ประเทศไทยมีการประกอบพิธีไหว้ครูในสถาบันการศึกษาต่างๆ เป็นวัฒนธรรมสืบต่อกันมาจากอดีตจนถึงปัจจุบันเราจึงควรภาคภูมิใจและช่วยกันดำรง รักษาประเพณีอันดีงามนี้ไว้อย่าให้สูญหาย

เช้าวันพฤษภาคมนี้เป็นวันที่อากาศแจ่มใสอีกวันหนึ่ง เหล่าแมลงปอและผีเสื้อต่างๆก็บินฉวัดเฉวียน ปีกปลิวว่อนเหนือสนามฟุตบอลโรงเรียน บรรยากาศราวกับว่าเป็นต้นฤดูหนาว ทั้งๆที่ความจริง เพิ่งจะเริ่มฤดูฝน เด็กนักเรียนแต่ละชั้นก็กำลังขมุกขมนในการทำ“พานไหว้ครู”ของพวกเขา ซึ่ง เด็กๆทุกคน ต่างก็เต็มใจที่จะช่วยกันประดิษฐ์พานดอกไม้ พานรูปเทียน ซึ่งวัสดุที่นิยมใช้ ก็ได้แก่ กล้วยแพรว ข้าวดอก ดอกมะเขือ ดอกเข็ม และดอกบานไม่รู้โรย

สมาลี นลินี จริยา และประภารักษ์นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ ซึ่งจัดได้ว่าเป็นหัวเรือใหญ่ ในการจัดทำพานไหว้ครูในปีนี้ นอกเหนือจากนั้นเพื่อนๆในห้องคนอื่นๆต่างก็กระวีกระวาด ช่วยกันคนละไม้คนละมือบางก็คัดเลือกดอกไม้บางก็ตัดไม้กลัด เรียกได้ว่า เป็นลูกมือก็แล้วกัน ป.๖ ปีนี้จัดเป็นนักเรียนชั้นสูงสุดของโรงเรียน ต่างคุณก็มีประสบการณ์ในการทำพานไหว้ครูมาถึง ๕ ปี นักเรียนในชั้นทุกคนต่างก็คาดหวังไว้ว่าปีนี้จะต้องควารุ่งวัลมาครองให้ได้อย่างน้อยก็ ๑ อย่างละซึ่งทางโรงเรียนได้จัดรางวัลไว้ ๒ ประเภท ได้แก่ ประเภท สวยงามและความคิดริเริ่ม สร้างสรรค์

ในเมื่อคนพร้อม อุปกรณ์พร้อมการทำงานก็ ไม่มีปัญหา..... นักเรียนทั้งหลายเริ่มลงมือ ตั้งแต่ตัดใบตองรองพาน เพื่อที่เวลาจะทำความสะดวกจะได้ทำได้ง่ายจากนั้นก็นำดินเหนียวที่นวด จนได้ที่แล้วมาปั้นให้ได้รูปทรงวางทับบนใบตองที่รองอยู่กับก้นพานก่อนแล้ว ทั้งสมาลี นลินี จริยา และประภารักษ์ ต่างก็ช่วยกันนำดอกกล้วยและดอกบานไม่รู้โรย ที่เพื่อนๆ คนอื่นๆช่วยเสียบ ติดกับไม้กลัดไว้ให้แล้วตกแต่งลงบนรูปปั้นดินเหนียวที่ได้แกะ ลวดลาย เป็นรูปทรงพุ่มข้าวบิณฑ์ ส่วนกล้วยแพรว ข้าวดอก ดอกมะเขือ เพื่อนๆผู้ชายกำลังง่วนช่วยกันอย่างขมุกขมน โดยนำไป ตกแต่ง ไว้กับ พานรูปเทียน.....และแล้ว งานก็เสร็จเรียบร้อยลงเมื่อเวลา ประมาณบ่าย ๓ โมง ต่างคนก็ต่างช่วยกันเก็บทำความสะอาด บัด กวาด เช็ด ถูก็พอดีกับ ถึงเวลาเลิกเรียน

เพื่อนๆยกหน้าที่ให้กับสมาลี และนลินี เป็นผู้นำพานไปเก็บรักษาไว้ที่บ้าน

.....ฉันจะใช้ สเปรย์ฉีด ดพูนน้ำบ่อยๆ ดอกไม้เราจะได้ไม่เหี่ยว.....สมาลี กล่าวกับนลินี เมื่อถือพานดอกไม้ ขึ้นเตรียมจะกลับบ้าน.....ดีแล้วแหละ เช้าวันพฤษภาคมนี้.....

ปาเจราจริยาโหนติ.....จบลงที่ทินโนวาเท  
นมามีหังเป็นเสียงของผู้นำนักเรียนพากลาว.....และตามด้วยคำปฏิญาณตนจนจบ

ผู้แทนนักเรียนถือพานดอกไม้เตรียมไหว้ครู ขณะที่ดนตรีไทยบรรเลงเพลงสาธุการ เหล่า

นักเรียนชาย-หญิง สองคนที่เป็นตัวแทนจะนำพานไปสักการะและบูชาพระพุทธรูปก่อน จากนั้น

นักเรียนตัวแทนแต่ละชั้นจะถือพานเดินเข้าเข้าไปนั่งตรงหน้าคณะครูแล้วกราบลง ๑ ครั้งพร้อมกัน

โดยไม่แบมือ ครูจะพนมมือรับไหว้นักเรียน นักเรียนจะส่งมอบพานดอกไม้ไหว้ครู เมื่อครูรับ

พานแล้ว นักเรียนก็จะกราบลงพร้อมๆกันอีกครั้งหนึ่ง แล้วจึงลงจากเวทีกลับไปแถวตั้งเดิม

ตัวแทนนักเรียนก็จะนำกล่าวคำปฏิญาณตน

อาจารย์ใหญ่ซึ่งเป็นประธานในพิธี ก็ทำการเจิมหนังสือ หนังสือที่นำมาเจิมก็จะเป็นหลัก

สูตรการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและตำราเรียน เพื่อให้เกิดกำลังใจแก่ศิษย์.....และกล่าว

ให้โอวาทเกี่ยวกับเรื่องพระคุณของครูว่า.....กว่าที่ครูจะมาเป็นครูได้อย่างทุกวันนี้.....  
..ครูก็ผ่านชีวิตการเป็นนักเรียนมาก่อนเหมือนกับพวกเธอทั้งหลายที่นั่งอยู่ ณ

ที่นี่แหละเด็กๆในห้องประชุมอาคารเอนกประสงค์ต่างนั่งฟังด้วยกิริยาอาการสงบ ทุกคนต่างก็ ตั้งใจฟัง  
เพื่อนำกลับไปปฏิบัติ.....การที่เราจัดให้มีพิธีนี้ขึ้นมา ก็เพื่อที่จะ  
ให้นักเรียนได้รำลึกถึงพระคุณของครูบาอาจารย์ ที่เปรียบเสมือน พ่อแม่ คนที่สองของเรา

และที่เรานำเอาหญ้าแพรกข้าวตอก ดอกมะเขือ ดอกเข็ม มาประกอบในการจัด ทำพาน ก็ด้วยเหตุผลที่ว่า  
สิ่งต่างๆเหล่านี้ล้วนมีความหมายสำคัญ เช่น **หญ้าแพรก** เป็นหญ้าที่ไม่เป็นพิษเป็นภัยกับผู้ใด  
ถึงจะไปเหยียบย่ำมันเขาก็ไม่ทำให้เราได้รับบาดเจ็บ มีความหมายว่าศิษย์ จะต้อง มีความ อ่อนน้อมถ่อมตน  
และไม่โกรธตอบใครๆ ครูจะเขียนดื่อบรมสั่งสอน ก็ไม่โกรธ และไม่คิดอาฆาตพยาบาท เพราะครูกระทำลงไป  
ก็ด้วยความเมตตาอยากให้ศิษย์ทุกคนเป็นคนดี

**ข้าวตอก** ก็เปรียบเสมือนความรู้ที่แตกฉาน **ดอกเข็ม** ก็เปรียบดั่งปัญญาอันแหลมคมเปรียบ  
ประดุจดั่งดอกเข็ม **สวนดอกมะเขือ** ก็มีความหมายถึง ศิษย์ที่จะน้อมรับ เอาวิชา ความรู้จากครู ด้วยความเคารพ  
เสมือนดอกมะเขือ ที่เวลาดอกบาน จะคว่ำดอกลงเหมือนบุคคล ที่มีความอ่อนน้อม

ดังนั้นนักเรียนทั้งหลาย ควรที่จะได้ระลึกถึงพระคุณของคุณครู เป็นต้นว่าประพฤติ

ปฏิบัติตนให้เป็นคนดี เชื่อฟังคำสั่งสอนของครู ตั้งใจศึกษาเล่าเรียน ไม่ดื้อรั้น ไม่เกเร

เมื่อจบคำกล่าวให้โอวาทของอาจารย์ใหญ่ก็เป็นการประกาศผลการตัดสิน การประกวดพาน  
ซึ่งเป็นเสียงของครูผู้ทำหน้าที่พิธีกรดำเนินการต่อ.....เด็กๆทุกชั้นต่างนั่งฟังอย่างใจจดใจจ่อ  
ผลปรากฏว่ารางวัลชนะเลิศ ประเภทสวยงาม ตกเป็นของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔  
ที่เป็นมามีदनอกสายตาสวนประเภทความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ตกเป็นของ นักเรียนชั้น ประถมศึกษา ปีที่ ๖  
ตามความคาดหมายส่งผลให้เกิดความยินดี ปรีดา กันทั่วหน้า

**ผ่านไปอีก ๑ ปี สำหรับ “พิธีไหว้ครู” จบชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖  
ไปแล้วพวกเด็กทั้งหลายคงจะจดจำและระลึกถึงวันนี้ไปจนตลอดชีวิตเลยทีเดียว**